



TEKSTY PRZYJĘTE

P8_TA(2016)0444

Przypadek Gui Minhaia, wydawcy uwięzionego w Chinach

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 24 listopada 2016 r. w sprawie Gui Minhaia, wydawcy uwięzionego w Chinach (2016/2990(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie sytuacji w Chinach, w szczególności rezolucję z dnia 4 lutego 2016 r. w sprawie zaginionych wydawców książek w Hongkongu¹, z 16 grudnia 2015 r. w sprawie stosunków UE–Chiny² oraz rezolucję z dnia 13 marca 2014 r. w sprawie priorytetów UE na 25. sesję Rady Praw Człowieka ONZ³,
- uwzględniając oświadczenie rzecznika Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) z dnia 7 stycznia 2016 r. w sprawie zaginięcia osób związanych z wydawnictwem Mighty Current w Hongkongu,
- uwzględniając 18. roczne sprawozdanie Komisji Europejskiej i Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych w sprawie Specjalnego Regionu Administracyjnego Hongkong (SRA) z kwietnia 2016 r.,
- uwzględniając rozpoczęty w 1995 r. dialog na temat praw człowieka między UE a Chinami oraz 34. rundę tego dialogu, która odbyła się w dniach 30 listopada i 1 grudnia 2015 r. w Pekinie,
- uwzględniając oświadczenie wysokiego komisarza ONZ ds. praw człowieka z dnia 16 lutego 2016 r.,
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji Europejskiej i ESDZ do Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 2016 r. pt.: „Elementy nowej strategii UE wobec Chin”,
- uwzględniając Ustawę zasadniczą Specjalnego Regionu Administracyjnego Hongkong Chińskiej Republiki Ludowej, w szczególności jej artykuły dotyczące wolności osobistych i wolności prasy, a także uwzględniając Kartę praw Hongkongu,

¹ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0045.

² Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0458.

³ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0252.

- uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z dnia 16 grudnia 1966 r.,
 - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z 1948 r.,
 - uwzględniając przyjęcie nowej ustawy o bezpieczeństwie narodowym przez Stały Komitet Ogólnochińskiego Zgromadzenia Przedstawicieli Ludowych w dniu 1 lipca 2015 r. oraz przyjęcie nowej ustawy o zarządzaniu zagranicznymi organizacjami pozarządowymi w dniu 28 kwietnia 2016 r. przez Ogólnochińskie Zgromadzenie Przedstawicieli Ludowych, a także przyjęcie nowej ustawy o bezpieczeństwie cybernetycznym w dniu 7 listopada 2016 r.,
 - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Gui Minhai, wydawca książek i udziałowiec w wydawnictwie i księgarni sprzedającej literaturę krytyczną wobec Pekinu, zaginął bez śladu w Pattaya w Tajlandii w dniu 17 października 2015 r.;
- B. mając na uwadze, że od października do grudnia 2015 r. zaginęło także czterech innych mieszkańców Hongkongu (Lui Bo, Zhang Zhiping, Lam Wing-Kee i Lee Bo), którzy pracowali dla tej samej księgarni;
- C. mając na uwadze, że Gui Minhai jest obywatelem Szwecji chińskiego pochodzenia, a zatem obywatelem UE;
- D. mając na uwadze, że w dniu 17 stycznia 2016 r. Gui Minhai pojawił się w chińskim programie telewizyjnym i rzekomo przyznał, że dobrowolnie powrócił do kontynentalnych Chin, aby stawić się przed sądem w związku z podejrzeniem o popełnienie przestępstwa w związku z wypadkiem samochodowym w 2003 r.; mając na uwadze, że istnieją poważne przesłanki, aby sądzić, iż jego pojawienie się w telewizji zostało zaaranżowane oraz że został on zmuszony do odczytania wcześniej przygotowanego tekstu;
- E. mając na uwadze, że Gui Minhai przez ponad rok przebywał w areszcie, bez prawa kontaktu, oraz mając na uwadze, że miejsce jego pobytu pozostaje nieznane; mając na uwadze, że Gui Minhai jest jedynym księgarzem w grupie wciąż uwięzionych osób;
- F. mając na uwadze, że szwedzkie władze zwróciły się do chińskich władz o pełne wsparcie w celu ochrony praw ich obywatela oraz pozostałych „zaginionych” osób; mając na uwadze, że ani rodzina Gui Minhaia, ani szwedzki rząd nie zostały poinformowane o żadnych formalnych zarzutach mu postawionych ani też o oficjalnym miejscu jego uwięzienia;
- G. mając na uwadze, że Lui Bo i Zhang Zhiping uzyskali zgodę na powrót do Hongkongu w dniu, odpowiednio, 4 marca i 8 marca 2016 r., po pobycie w areszcie w Chinach kontynentalnych; mając na uwadze, że zwrócili się do policji o wycofanie zarzutów i wrócili na teren Chin kontynentalnych jeszcze tego samego dnia, w którym przyjechali; mając na uwadze, że Lee Bo powrócił do Hongkongu w dniu 24 marca 2016 r. i zaprzecza jakoby go porwano; mając na uwadze, że Lam Wing-Kee powrócił do Hongkongu w dniu 16 czerwca 2016 r.;
- H. mając na uwadze, że w czerwcu 2016 r. Lam Wing-Kee, jeden z wydawców, powrócił do

Hongkongu, aby doprowadzić do zakończenia śledztwa w sprawie jego zaginięcia, ale zamiast powrócić na kontynent oświadczył mediom, że został porwany przez chińskie służby bezpieczeństwa, które przetrzymywały go w odosobnieniu i zmusiły do przyznania się przed kamerami telewizyjnymi do przestępstw, których nie popełnił;

- I. mając na uwadze, że Hongkong szanuje oraz chroni wolność słowa, wypowiedzi i publikacji; mając na uwadze, że publikacja jakichkolwiek materiałów krytycznych wobec chińskiego przywództwa jest legalna w Hongkongu, chociaż zakazana w Chinach kontynentalnych; mając na uwadze, że zasada „jeden kraj, dwa systemy” gwarantuje Hongkongowi autonomię od Pekinu pod względem swobód określonych w art. 27 ustawy zasadniczej;
 - J. mając na uwadze, że w rocznym sprawozdaniu z 2015 r. w sprawie Specjalnego Regionu Administracyjnego Hongkong ESDZ i Komisja uważają sprawę pięciu wydawców za najpoważniejsze wyzwanie dla ustawy zasadniczej Hongkongu i zasady „jeden kraj, dwa systemy” odkąd Hongkong powrócił do Chińskiej Republiki Ludowej w 1997 r.; mając na uwadze, że tylko legalne organy ścigania z Hongkongu mają prawo egzekwować przestrzeganie prawa w Hongkongu;
 - K. mając na uwadze, że Komitet ONZ przeciwko Torturom zgłaszał poważne obawy z powodu powtarzających się doniesień z różnych źródeł na temat utrzymującej się praktyki nielegalnego przetrzymywania osób w tajnych i nielegalnych zakładach karnych znanych jako „czarne więzienia”; mając na uwadze, że komitet wyraził również poważne obawy z powodu powtarzających się doniesień o tym, że praktyka tortur i brutalnego traktowania jest wciąż głęboko zakorzeniona w systemie sądownictwa karnego, który w zbyt dużym stopniu uzależnia wydanie wyroku skazującego od przyznania się do winy;
 - L. mając na uwadze, że Chiny podpisały Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych (ICCPR), ale jeszcze go nie ratyfikowały; mając na uwadze, że Chiny nie podpisały ani nie ratyfikowały Międzynarodowej konwencji w sprawie ochrony wszystkich osób przed wymuszonym zaginięciem;
 - M. mając na uwadze, że podczas 17. szczytu UE–Chiny, który odbył się dnia 29 czerwca 2015 r., otwarto nowy rozdział w dwustronnych stosunkach oraz mając na uwadze, że w ramach strategicznych na rzecz praw człowieka i demokracji UE zobowiązała się do umieszczenia kwestii praw człowieka w centrum swoich stosunków z wszystkimi krajami trzecimi, w tym ze swoimi strategicznymi partnerami; mając na uwadze, że na zakończenie 18. szczytu UE–Chiny, który odbył się w dniach 12–13 lipca 2016 r., wydano oświadczenie, w którym stwierdzono, że przed końcem 2016 r. odbędzie się kolejna runda dialogu na temat praw człowieka między UE a Chinami;
1. wyraża poważne zaniepokojenie brakiem informacji na temat miejsca pobytu Gui Minhaia; wzywa do natychmiastowego opublikowania szczegółowych informacji na temat jego miejsca pobytu i apeluje o jego natychmiastowe bezpieczne uwolnienie i przyznanie mu prawa do komunikacji;
 2. wyraża zaniepokojenie z powodu zarzutów, że organy ścigania Chin kontynentalnych działają w Hongkongu; przypomina chińskim władzom, że jakakolwiek działalność ich organów ścigania w Hongkongu stałaby w sprzeczności z zasadą „jeden kraj, dwa systemy”;

3. wzywa właściwe władze Tajlandii, Chin i Hongkongu do wyjaśnienia okoliczności tych zaginięć zgodnie z zasadą praworządności;
4. stanowczo potępia wszelkie przypadki naruszeń praw człowieka, w szczególności niesłuszne aresztowania, nielegalne wydawanie więźniów, wymuszone zeznania, tajne przetrzymywanie, zatrzymanie bez prawa kontaktu, a także naruszenia wolności publikacji i wypowiedzi; przypomina, że należy zagwarantować niezależność wydawcom książek, dziennikarzom i blogerom; wzywa do natychmiastowego położenia kresu łamaniu praw człowieka i politycznemu zastraszaniu;
5. potępia ograniczenia i penalizację wolności wypowiedzi oraz ubolewa z powodu zaostżenia ograniczeń wolności wypowiedzi; wzywa chiński rząd, by zaprzestał blokowania swobodnego przepływu informacji, w tym przez nakładanie ograniczeń w korzystaniu z internetu;
6. wyraża zaniepokojenie z powodu nowej ustawy dotyczącej bezpieczeństwa cybernetycznego przyjętej 7 listopada 2016 r., która mogłaby wzmocnić i zinstytucjonalizować praktyki cenzury i kontroli cyberprzestrzeni, a także z powodu przyjętej ustawy dotyczącej bezpieczeństwa narodowego oraz projektu ustawy o zwalczaniu terroryzmu; zwraca uwagę na obawy chińskich proreformatorskich prawników i obrońców praw obywatelskich, że ustawy te spowodują dalsze ograniczenie swobody wypowiedzi i nasilenie autocenzury;
7. wzywa Chiny do uwolnienia pokojowo nastawionych krytyków rządu, antykorupcyjnych działaczy, prawników i dziennikarzy lub do wycofania postawionych im zarzutów;
8. wyraża zaniepokojenie faktem, że wkrótce wejdzie w życie nowa ustawa o zarządzaniu zagranicznymi organizacjami pozarządowymi w dniu 1 stycznia 2017 r., ponieważ ustawa ta drastycznie utrudni działalność chińskiego społeczeństwa obywatelskiego i poważnie ograniczy wolność zrzeszania się i wolność słowa w tym kraju, wprowadzając między innymi zakaz finansowania jakiegokolwiek obywatela lub organizacji w Chinach przez zagraniczne organizacje pozarządowe, które nie są zarejestrowane w chińskim Ministerstwie Bezpieczeństwa Publicznego i wydziałach bezpieczeństwa publicznego w poszczególnych prowincjach, a także zakaz prowadzenia przez chińskie grupy „działań” w imieniu niezarejestrowanych zagranicznych organizacji pozarządowych lub za ich pozwoleniem, w tym organizacji posiadających siedzibę w Hongkongu i Makau; wzywa chińskie władze do zapewnienia organizacjom pozarządowym bezpiecznych i sprawiedliwych warunków i przejrzystych procedur prowadzenia swobodnej i skutecznej działalności w Chinach;
9. podkreśla zobowiązanie Unii Europejskiej do wzmocnienia demokracji, w tym praworządności, niezawisłości sądownictwa, podstawowych praw i wolności, przejrzystości, swobodnego dostępu do informacji, a także wolności słowa w Hongkongu;
10. wzywa Chiny do ratyfikowania ICCPR i do podpisania i ratyfikowania Międzynarodowej konwencji w sprawie ochrony wszystkich osób przed wymuszonym zaginięciem;
11. podkreśla zobowiązanie Unii Europejskiej do wzmocnienia praworządności, niezawisłości sądownictwa i podstawowych praw i wolności, zwłaszcza przejrzystości, a także swobodnego dostępu do informacji, a także wolności słowa we wszystkich krajach, z którymi nawiązała stosunki dwustronne; uważa, że należy nawiązać konkretny i otwarty

dialog dotyczący praw człowieka oparty na wzajemnym szacunku; uważa, że ożywione obecnie stosunki UE–Chiny muszą zapewniać skuteczną platformę dla dojrzałego, konkretnego i otwartego dialogu dotyczącego praw człowieka opartego na wzajemnym szacunku;

12. podkreśla, że handel i stosunki gospodarcze są istotne dla zwiększania dobrobytu obu obszarów; przypomina, że takie stosunki mogą się rozwijać tylko w atmosferze dobrej woli i wzajemnego zaufania; podkreśla, że respektowanie praw człowieka i przejrzystość to element nowoczesnych umów handlowych;
13. wzywa odpowiednie instytucje UE do szybkiego działania i umieszczenia sprawy Gui Minhaia w programie następnego dialogu na temat praw człowieka między UE a Chinami;
14. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządowi i parlamentowi Chińskiej Republiki Ludowej oraz zwierzchnikowi władz wykonawczych i zgromadzeniu Specjalnego Regionu Administracyjnego Hongkong.